

Justis- og beredskapsdepartementet,
Lovavdelingen
Postboks 8005 dep
0030 Oslo

Vår saksbehandler
Olav Røssaak

Vår dato
16.09.2022
Deres dato
17.06.2022

Vår referanse
22/00443-2
Deres referanse

Høringsvar fra Norges Bondelag - gjennomføring av varslingsdirektivet i norsk rett

Innledning

Norges Bondelag viser til høringsbrev av 17. juni 2022 og inngir med dette høringsvar.

Formålet med varslingsdirektivet er å styrke håndhevelsen av EØS-retten. Landbrukssektoren er i stor grad unntatt fra EØS-avtalens virkeområde, jf. bl.a. EØS-avtalen del II kapittel 2. Bedriftene i landbruket er videre i all hovedsak små og berøres ikke av plikter som pålegges foretak med mer enn 50 ansatte.

Generelle merknader

Dersom varslingsdirektivet skal gjennomføres i norsk rett, støtter Norges Bondelag at dette gjøres ved en egen lov. Direktivet har et annet formål enn varsling etter f.eks. arbeidsmiljøloven, og EØS-regelverk kan, som i landbrukets tilfelle, være relevant i forskjellig grad for forskjellige sektorer og virksomheter. Videre kan varslervernet i direktivet omfatte en videre personkrets enn varslervernet i arbeidsmiljøloven og statsansatteloven. Utarbeidelse av en generell varslingslov krever også en langt bredere og mer omfattende utrednings- og medvirkningsprosess enn det er lagt opp til her.

Dersom det skal opprettes en sentral varslingskanal, mener Norges Bondelag at den bør legges til Datatilsynet. Datatilsynet har omfattende kompetanse på personvern og informasjonssikkerhet, og vil kunne legge til rette for at anonymiserte varsler behandles av de relevante sektormyndigheter. I tillegg skiller man varslingskanalen fra den tilsynsmyndighet som i lovforslaget § 18 er lagt til Arbeidstilsynet.

Den materielle behandlingen av varsler må uansett foregå hos relevant sektormyndighet. Behandling av varsler om brudd på EØS-regelverk vil nødvendigvis kreve mye spesialisert kompetanse. Det er viktig å kunne trekke veksler på eksisterende kompetanse og fagmiljø i sektormyndighetene for å oppnå god og riktig behandling av varsler. Det er også god samfunnsøkonomi i å styrke eksisterende fagmiljøer heller enn å bygge opp et nytt organ, som enten må bli ganske stort eller i betydelig grad basere seg på innleid kompetanse. En eventuell

Bondelagets Servicekontor AS

Norges Bondelag

Postadresse: Postboks 9354 Grønland, 0135 OSLO, Tlf: 22 05 45 00
Besøksadresse: Landbrukets Hus, Hollendergata 5, 0190 OSLO
Bankkonto: 8101.05. 91392, **Org.nr.:** 985063001 MVA
bondelaget@bondelaget.no, www.bondelaget.no

Bankkonto: 8101.05.12891
Org.nr.: 939678670

sentral varslingskanal bør derfor ikke ha noen annen rolle enn å ta imot, anonymisere og videreformidle varsler, samt være mellommann for eventuell videre kommunikasjon med varsleren.

Særskilt om forskriftshjemmelen i § 10

Direktivet unntar bedrifter med under 50 ansatte fra kravet om intern varslingskanal, med et begrenset unntak i artikkel 8 nr. 4 som i det vesentlige gjelder finanssektoren. I små bedrifter vil etablering av en slik kanal være relativt sett mer kostnadskrevende enn i større, og behovet er også mindre, særlig utenfor unntakene i direktivet.

Likevel er det gitt en helt åpen hjemmel i lovforslaget § 10 andre ledd til å utvide bestemmelsen i forskrift til også å gjelde for små bedrifter. Det er ikke nødvendig og potensielt misvisende med en slik ubegrenset hjemmel, når den også etter merknadene til bestemmelsen i utredningen bare er ment å sette rammene for unntaket i artikkel 8 nr. 4.

Etter Norges Bondelags mening bør det gå fram av bestemmelsen selv eller som et minimum uttales entydig i forarbeidene at forskriftshjemmelen ikke åpner for å utvide virkeområdet ut over unntaket i direktivet.

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Olav Røssaak